

(الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

جملات درست و نادرست را مشخص کنید.

۱

نادرست درست

الف) ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی از شاخص‌ترین شاعران حوزه‌ی توجه به مردم‌اند.

ب) مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند با همراهی چن تن دیگر از ادبیان، انجمن ادبی اصفهان را اداره کرد.

پ) گروهی از شاعران دوره بازگشت مانند نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی قصیده را به سبک خراسانی و عهد سلجوقی سروبدند.

ت) عارف قزوینی از شاعرانی همچون مسعود سعد و سعدی پیروی می‌کرده است.

۱

جدول زیر را کامل کنید.

۲

نام اثر	نام صاحب اثر	ویژگی شاخص اثر
.....	به تقلید از بوستان سعدی
.....	میرزاده عشقی	نام دیگر اثر

(ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۰/۵

یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوره مشروطه چیست؟

۳

۰/۵

توجه به نحو و قواعد دستوری جملات در دو حوزه شعر و نثر دوره بیداری چگونه بود؟

۴

۰/۵

کدام‌یک از موارد زیر از ویژگی‌های فکری یا زبانی نثر دوره بیداری نیست؟

۵

الف) به دلایل گوناگون بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی و فرانسوی به نثر وارد می‌شود.

ب) صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکل پویا ظاهر می‌شود.

پ) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می‌پردازد.

۰/۵

دو عامل از عوامل ایجاد تهضیت بازگشت ادبی را نام ببرید.

۶

پ) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱	پایه‌های آوایی، وزن و نشانه‌های هجایی بیت زیر را بنویسید؟ «بنمای رخ که باع و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست»	۷
۲	با خوانش درست بیت‌ها و درک پایه‌های آوایی هر بیت مشخص کنید وزن کدام بیت همسان و کدام ناهمسان است؟ الف) دلم سر به هامون رها می‌پسندد / سرم بالش از صخره‌ها می‌پسندد ب) لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست / لختی بخند، خنده گل زیباست	۸
۰/۵	مشخص کنید تقطیع واژگان زیر به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف) درخت دوستی (ل---ل) ب) مفتی شهر (-ل-ل-ل)	۹
۲	اختیارات شاعری ابیات زیر را پس از تقطیع هجایی مشخص کنید. الف) خَلَدَ گُرْ به پا خاری آسان برآید / چه سازم به خاری که در دل نشیند ب) گداخت جان که شود کار دل تمام و نشد / بسوختیم در این آرزوی خام و نشد	۱۰
۰/۵	کدام مصوت‌ها شامل اختیارات زبانی تغییر کمیت مصوت نمی‌شود؟ آیا استثنایی وجود دارد؟	۱۱

ت) زیبایی شناسی شعر (۶ نمره)

۱	در قسمت‌های مشخص شده آرایه‌های تلمیح، تضمین و مراعات‌نظیر را باید. الف) نه خدا توانش خواند نه بشر توانش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک <u>لافتی</u> را؟ ب) گفت آن یار کز او گشت <u>سر دار بلند</u> / جرمش این بود که به اسرار هویدا می‌کرد پ) حرفی است این که <u>حضر</u> به آب بقا رسید / زین چرخ دل سینه دم آبی ندید کس ت) شب تاریکم و بیم <u>موج</u> و <u>گردابی</u> چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران <u>ساحل</u> ها	۱۲
۱	مشخص کنید بیت زیر تلمیح دارد یا تضمین چرا؟ «مکن گریه بر گور مقتول دوست / قل الحمد الله که مقبول اوست»	۱۳

سؤال

بارم

ردیف

آرایه‌های ایيات زیر را توضیح دهید.

«تلمیح، تضمین، مراعات نظری، لف و نشر، تضاد و متناقض نما»

- (الف) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم
 (ب) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گل / تخوت باد دی و شوکت خار آخر شد
 (پ) از اسب پیاده شد بر نطع زمین نه رخ / زیر پی پیلش بین شهمنات شده نعمان
 (ت) گر ندیدی قبض و بسط عشق را / گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین
 (ث) در دهن لاله باد ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه ریخته دَر ثمین
 (ج) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند توام آزادم

۱/۵

۱۴

۱/۵

۱۵

لف و نشر بیت زیر را بیابید و نوع آن را مشخص کنید.

«افروختن و سوختن و جامه دریدن / پروانه ز من شمع ز من، گل ز من آموخت»

آرایه «متناقض نما» و «تضاد» چه تفاوتی باهم دارند؟

۱

۱۶

۱/۵

۱۷

ث) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

ایيات زیر را از نظر بدیع معنوی بررسی کنید.

- (الف) من از آن حسن روز افزون که یوسف داشت دانستم / که عشق از پرده عصمت برون آرد زلیخا را
 (ب) نصیحت گوش کن جانا که از جان دوست تر دارند / جوانان سعادتمند پند پیر دانا را
 (پ) غزل گفتی و دَر سفتی بیا و خوش بخوان حافظ / که بر نظم تو افشارند فلک عقد ثریا را

سؤال

بارم

ردیف

۱/۵

متن زیر را از کتاب «چرند و پرند» دهخدا از نظر ویژگی‌های زبانی دوره بیداری بررسی نمایید.

«باری چه دردسر بدھم؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بینند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا یک فراش قرمز پوش می‌بینند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چمش می‌برد هی می‌گوید: امان از همنشین بد»

۱۸

۱

ایيات زیر را در قلمرو فکری بررسی کنید:

گریه را به مستی بهانه کردم / شکوه‌ها ز دست زمانه کردم
آستین چو از چشم بورگرفتم / سیل خون به دامان روانه کردم
از چه روی چون ارغونون ننالم؟ / از جفاایت ای چرخ دون ننالم
چون نگریم ز درد و چون ننالم / دزد را چو محروم به خانه کردم

۱۹

«موفق باشد»